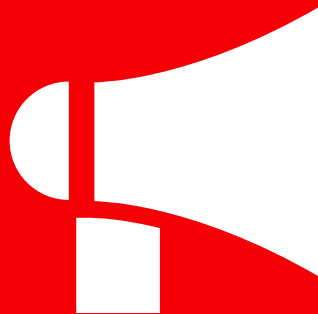

HØR HER

Perspektiver fra en ny generasjon

EN RAPPORT FRA #DENNYEOLJEN

Den Nye
Oljen

INNHold

OM PROSJEKTET

5

KORONASITUASJONEN

7

VÅRE ERFARINGER:

9

#1 FREMTIDEN

11

#2 INDUSTRI=UTSLIPP

17

#3 TEKNOLOGI..?

21

VÅRE ANBEFALINGER:

23

#1 KONFERANSER

25

#2 ANSATTE

27

#3 TEKNOLOGI

29

#4 KLIMAMÅL

31

Andreas Bakkehaug (26)
er fagarbeider som boredekkssarbeider
og teknisk fagskole boring fra Fagskolen
i Hordaland.

Henrik Hveding (27) har Bachelorgrad i
økonomi og mastergrad i fornybar energi
fra NMBU.

Tuva Kvåle (25) har
Mastergrad i statsvitenskap
fra UiO.

Om prosjektet

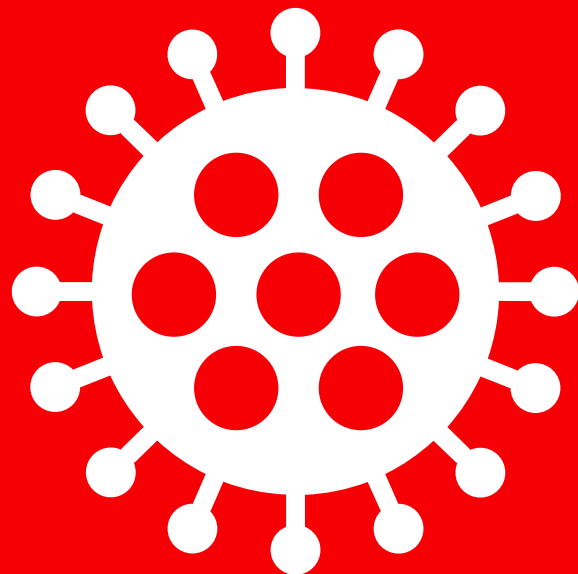
#DenNyeOljen er et prosjekt i bransjeorganisasjonen Norsk olje og gass.

I **prosjektet** får en liten gruppe personer muligheten til å være de unge sin stemme inn i olje- og gassbransjen, ved å utfordre med sin generasjons perspektiv på aktuelle temaer som energiomstilling og klimaendringer. Hensikten med prosjektet er å skape en større forståelse for industrien hos ungdom og en større forståelse for de unges perspektiv hos industrien. Prosjektmedarbeiderne får frie tøyler

til å utforme målsettinger, innhold og arbeidsmetode. Denne prosjektrunden har hovedmålet vært å engasjere unge gjennom dialog, der fokuset ligger på løsninger fremfor utfordringene. Vi har i tillegg hatt et ønske om å fremme hvordan samarbeid er nøkkelen til løsninger.

Gjennom ett år har vi reist på kryss og tvers av hele Norge og besøkt 4200 elever på videregående skoler i alle landets fylker. Elevene har deltatt på en faktabasert workshop som er utarbeidet med bakgrunn i vår

fagutdanning og kompetanse. Henrik er utdannet innen fornybar energi og økonomi, Andreas innen oljeboring og Tuva innen politikk. Dette har bidratt med ulike perspektiv og meninger, noe vi har hatt stor nytte av gjennom året som har gått. I workshopen har vi pratet om temaer som energiomstilling, klimautfordringen, økonomi, politikk, teknologi, og ikke minst hvordan alt dette henger sammen. Det har vært et overordnet mål å gi en objektiv fremstilling av hvordan disse temaene henger sammen og omstillingene som må til for å løse klimautfordringen.

Koronasituasjonen

12.mars 2020 iverksatte regjeringen en rekke tiltak i møte med koronasituasjonen. Tiltakene innebar blant annet at alle landets skoler ble stengt, noe som også fikk konsekvenser for arbeidet med prosjektet #DenNyeOljen. Arbeidet vårt er todelt. Den ene og mest tidkrevende delen er å dra på skolebesøk. Den andre delen er erfaringsdeling på konferanser i bransjen.

Denne våren har det naturligvis ikke vært mulig å gjennomføre verken skolebesøk eller konferanser som normalt. Etter innføringen av tiltakene i starten av mars har vi ikke deltatt på noen konferanser og få eksterne møter. Dette gjør det enda viktigere for oss å formulere våre erfaringer og budskap i denne rapporten. I møte med koronasituasjonen utviklet vi en digital versjon av workshopen og fortsatte skolebesøkene så godt det lot seg gjøre.

I møte med koronasituasjonen utviklet vi en digital versjon av workshopen

Våre erfaringer fra møte med unge

En viktig del av workshopen er *"Fremtiden på spill"*, et digitalt spill der elevene får prøve seg i rollen som finansminister. Her setter elevene opp sitt drømme-Norge, og må deretter balansere et statsbudsjett. I spillet diskuterer vi dilemmaer ved valgene elevene foretar seg. Dette skaper diskusjon i elevgruppene og bidrar til innsikt i denne generasjonens prioriteringer og refleksjoner.

I tillegg til erfaringer fra dette spillet har vi statistikk ved å bruke Mentimeter i presentasjonene våre. Dette er et digitalt verktøy som gjør det mulig å stille spørsmål som elevene svarer på anonymt i løpet av foredraget. Slik har vi kunnet samle inn unik statistikk på hva unge tenker og vet om relevante temaer. Dette utgjør til sammen erfaringene som formidles i denne rapporten.

Vi har valgt å trekke frem tre erfaringer i denne rapporten som er gjennomgående blant unge vi har møtt.

#1 Fremtiden er fornybar

#2 Industri = utslipp

#3 Teknologi?

#1 Fremtiden er fornybar

Den mest åpenbare erfaringen vi har gjort oss er at klima engasjerer unge. Det er blant de viktigste politiske sakene for vår generasjon. Dette kommer klart frem i Fremtiden på spill, der det er en tydelig trend at man ønsker større satsing på fornybar energi. Fornybar energi anses som noe utelukkende positivt, og faktorer som politisk motstand og miljøhensyn knyttes ikke nødvendigvis til dette. Når vi tar opp miljøutfordringene ved utbygging av for eksempel vind og vannkraft, endrer det i liten grad oppfatningen om at vi trenger å bygge ut mer fornybar energi.

Samtidig skal fossile energikilder som forårsaker utslipp gradvis utfases. Når elevene bestemmer hvordan landet styres, justeres olje og gass-sektoren ofte ned. Hvor mye, og hva elevene mener er realistisk, varierer derimot mye. Vi spurte derfor 800 videregående elever om hvor mange år fremover de ønsker at Norge skal produsere olje og gass. Gjennomsnittet viser at sluttdatoen for olje- og gassproduksjon på norsk sokkel ville vært i år 2060 dersom denne generasjonen fikk bestemme. Det var riktignok også noen som svarte "så lenge som mulig" og "så kort som mulig".

Sluttdatoen for olje- og gassproduksjon på norsk sokkel ville vært i år 2060 dersom denne generasjonen fikk bestemme

Andel fossile energikilder

Elevenes anslag

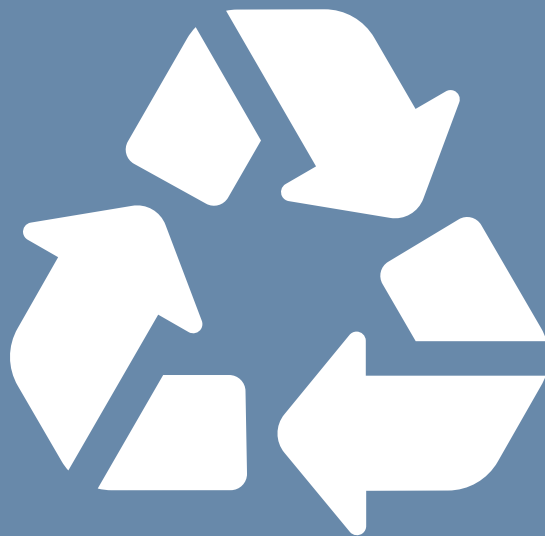

Faktisk andel

Videregåendeelevene som har deltatt på workshop med #DenNyeOljen anslår at 68 prosent av verdens energietterspørsel kommer fra fossile energikilder. Tall fra norskpetroleum.no viser at omtrent 85 prosent av verdens energiforsyning kommer fra fossile energikilder. De resterende 15 prosentene av verdens energiforsyning kommer fra fornybare energikilder og kjernekraft. Det overrasker mange at denne andelen ikke er større. Når vi spør hvorfor de tror vi ikke har mer fornybar energi i verden, svarer elevene ofte at denne utviklingen motarbeides.

Her trekkes fossilnæringen ofte frem som en næring med interesse av at utviklingen av de fornybare energialternativer ikke går fortere. Nettopp fordi man kan tape penger og arbeidsplasser på å bli utkonkurrert. Dette er åpenbart ikke et særlig godt rykte å ha på seg. Det ser ut til å være lite kunnskap om at flere selskap i olje- og gassnæringen investerer i nettopp den teknologiutviklingen. Her må det satses hardere dersom man skal bli lagt merke til!

Gjennomsnittlig tror elevene at 68 prosent av verdens energietterspørsel blir møtt av fossile kilder mens det reelle tallet er ca 85 prosent

Spørsmål: Hvorfor har vi ikke mer fornybar energi?

" Olje gir store inntekter "

" Det er for vanskelig "

" Fordi det kreves en endring i samfunnet "

" Fordi nasjoner som USA har bruk for inntekten, og arbeidsplassene som kommer med "

" Ødelegger naturområder "

" Land har andre fokus "

" Vanskelig overgang "

" Godt spørsmål "

" Fordi det er lettere å få tilgang på fossilt brensel "

" Mangel på utdanning, land har forskjellige ressurser, dyrt, vanskelig å omvende marked "

" Folk er motvillige "

" Vanesak med olje "

" Ikke like gøy "

" Man vil ikke endre det som fungerer "

" Fordi olje er verdt mer. Tjener mer penger på olje "

" Ikke nok fokus i politikken "

" Mange vil miste jobben "

" Folk gidder ikke "

" Norge: hello i like money "

" Folk ønsker ikke forandring "

" Selskaper vil ikke investere "

" Norge: vi liker pengaaaa "

" Millionærer får penger av å selge fossilt brennstoff og produkter lagd av det "

#2 Industri = utslipp

En stor andel av videregåendeelevene vi møter ser ikke på industri som en driver for verdiskapning og morgendagens teknologiløsninger. I Fremtiden på spill vil de fleste prioritere ned industrien. Her er det viktig å påpeke at med industri i Fremtiden på spill, menes det industri generelt og ikke olje og gassindustri.

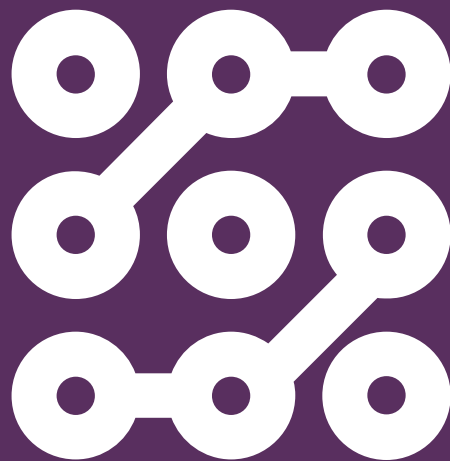
Når vi spør hvorfor elevene vil ha mindre industri, hører vi ofte at de forbinder industri med forurensing og utslipp av klimagasser. Det er kanskje ikke så rart når selve symbolet for

industri er en fabrikk med en pipe. Røyken fra industripipa er i stor grad fjernet fra symbolet i nyere tid, men inntrykket sitter like fullt igjen. Mer industri for de unge er med andre ord det samme som mer utslipp. Selv om industrien viser til lave utslippstall og planer om å oppnå nullutslipp har ikke dette nådd gjennom til unge.

Elevene vi har møtt anser ikke landets industri som en del av løsningen på klimautfordringen. Tvert imot er industri en del av det som har gitt oss klimautfordringen. Dette til tross for at

de er teknologioptimister og har tro på at teknologi kan hjelpe oss å omstille samfunnet. Denne teknologiotviklingen tror elevene derimot hovedsakelig utføres av forskere i hvite frakker på universitet heller enn i industrien.

Elevene anser ikke landets industri som en del av løsningen på klimautfordringen

#3 Teknologi..?

Vi har spurt 900 videregåendeelever hvilket ord de forbinder med olje og gass. Et overveldende flertall har svart penger. På en solid andreplass kommer forurensing (som i CO₂-utslipp). Dette forsterker inntrykket av at klimaengasjerte unge har negative konnotasjoner knyttet til industri som forårsaker utslipp. Det er derimot vel så interessant å observere hvilke ord ungdommene ikke svarer. Særlig fordi argumentasjon og temaer som stadig løftes frem av olje- og gassbransjen selv mangler i denne ordskyen.

Av 900 ungdommer er det kun tre som har svart at det første ordet de tenker på er jobb, og kun to elever har svart teknologi. I Norge har vi en sterk felles oppfatning om at vi er en stor oljenasjon. Videregåendeelever vi har spurt svarer i gjennomsnitt at Norge står for 30 prosent av verdens oljeproduksjon og 25 prosent av verdens gassproduksjon. I realiteten er det to og tre prosent. Det faktum at Norge er en stor oljenasjon kobles dermed ikke til kompetanse, teknologiutvikling og arbeidsplasser, men heller produksjonsmengde og medfølgende utslipp.

**Olje- og gassindustrien
kobles ikke til
kompetanse,
teknologiutvikling og
arbeidsplasser**

Norges andel av verdens oljeproduksjon

Elevenes anslag

Faktisk andel

Spørsmål: Hva forbinder du med olje og gass?

Våre anbefalinger:

Avslutningsvis presenterer vi fire hovedpunkt basert på våre erfaringer som vi mener bransjen burde følge opp i tiden fremover. Dette skal ikke leses som kortfattede anbefalinger som gjør det mulig at næringen fortsetter som før, men som små steg som forhåpentligvis vil bidra til at olje- og gassnæringen som helhet forstår tiden vi lever i og utfordringene vi i fellesskap står ovenfor. Det er avgjørende at bransjen tar det samfunnsansvaret den faktisk har.

#1

Konferanser representerer ikke bransjen

#2

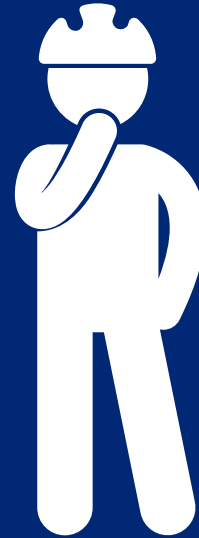
Ansatte må være gode ambassadører

#3

Linke bransjen til teknologiutvikling

#4

Klimamålene må følges opp

#1 Konferanser representerer ikke bransjen

Det siste året har vi i #DenNyeOljen deltatt på en rekke konferanser i regi av olje- og gassbransjen. Temaer som bærekraft, klima, miljø og løsninger for fremtidens nullutslippssamfunn er noe vi hører mye om. Vi opplever derimot at disse konferansene ikke representerer bransjen som helhet. Med det mener vi at majoriteten av de ansatte i bransjen ikke prater om disse løsningene når vi møter dem.

Eksempelvis hadde Andreas jobbet 8 år som boredekkarbeider før han begynte i dette prosjektet. Han hadde aldri hørt om verken blå hydrogen eller karbonfangst- og lagring før sin første konferanse i høst. Vi har erfart at han ikke er den eneste. Det fremstår derfor som om det er et gap mellom kunnskapen i toppsjiktet av bransjen og ellers i selskapene. Det er overraskende at temaer som tillegges så mye fokus i “konferansebobla” ikke er formidlet bedre til egne ansatte. Vi mener det ikke kan forventes at andre i samfunnet har kunnskap om næringens fremtidsrettede arbeid, når ikke engang egne ansatte har det.

Temaer som tillegges mye fokus i “konferansebobla” blir ikke formidlet til egne ansatte

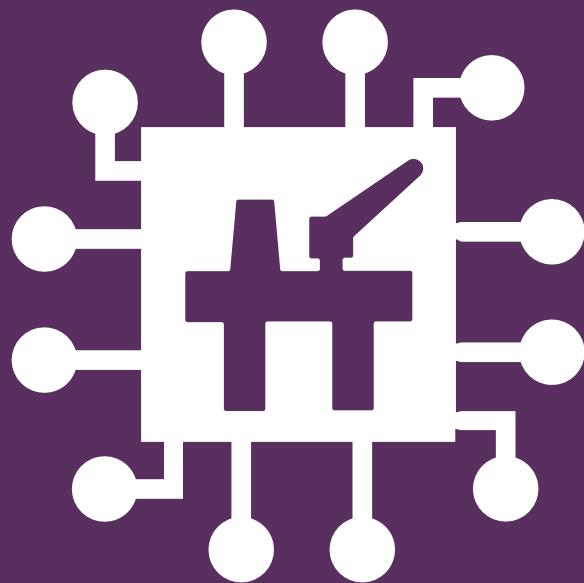
#2 Ansatte må være gode ambassadører

Olje- og gassnæringen har titusenvis av ansatte som er bosatt over hele landet. Dersom disse skal kunne være gode ambassadører for egen næring må de få tilgang på kunnskapen som er nødvendig for å innta en slik rolle. Særlig viktig er det at de ansatte får vite at bransjen er med på å utvikle teknologi som kan bidra til målet om å bli et nullutslippssamfunn. Med andre ord må kunnskapen som deles på konferanser nå ut til den enkelte arbeideren ute på plattformene.

Ansatte i næringen må dessuten erkjenne at deres industri er en del av problemet, selv om det kan være en ukomfortabel innrømmelse. Etter å ha møtt flere av bransjens arbeidere opplever vi noen ganger at denne anerkjennelsen mangler. De ansatte må lære å kombinere dette med bedre kunnskap om hvordan kompetansen deres kan være en viktig del av fremtiden. Slik kan hver enkelt ansatt bidra til en mer nyansert og faktaorientert diskusjon enn det vi i

noen tilfeller ser på for eksempel sosiale medier i dag.

Med mer kunnskap kan ansatte i oljebransjen bidra til en mer nyansert og faktaorientert debatt

#3 Linke bransjen til teknologiutvikling

Kunnskapen om norsk olje- og gassbransje som verdensledende innen maritim teknologiutvikling har ikke nådd ut til ungdommen i særlig grad. Det er ikke åpenbart for unge at olje og gassbransjen bidrar med penger og kompetanse i utviklingen av karbonfangst- og lagring eller flytende havvind. Denne linken må tydeliggjøres. Dette føyer seg i rekken av utfordringer knyttet til bransjens kommunikasjon, særlig rettet mot den unge målgruppen.

Olje- og gassbransjen ser ut til å ha seilt i medvind i 50 år når det gjelder omdømme, men verden er en annen i 2020 og bransjens legitimitet trenger flere ben å stå på enn verdiskapning og arbeidsplasser. Bedre og mer informasjon om industrien vil ikke nødvendigvis endre folks oppfatninger, men det vil utvilsomt gi en bedre forutsetning for å inngå i nyanserte diskusjoner om kompleksiteten i dilemmaene vi står ovenfor i møte med energiomstillingen.

Det er ikke åpenbart for unge at olje og gassbransjen bidrar med penger og kompetanse i utviklingen av karbonfangst- og lagring eller flytende havvind

#4 Klimamålene må følges opp

Olje- og gassnæringen må vise at de henger med i tiden og sette seg de samme ambisiøse klimamålene i tråd med Parisavtalen som de aller fleste andre ansvarlige samfunnsaktører. I januar 2020 lanserte Konkraft-samarbeidet klimamål for en samlet norsk olje- og gassnæring om 40 prosent utslippskutt innen 2030 og nær null i 2050. Dette mener vi er både viktig og riktig.

Det gjenstår derimot fortsatt mye arbeid før dette budskapet har nådd den yngre målgruppen, som verken har hørt om samarbeidet eller budskapet.

Det viktigste er likevel at næringen nå viser at dette er klimamål de kan leve opp til og gjennomføre. Bransjen har denne våren gått igjennom en tøff tid med både koronasituasjonen og oljeprisfall. Fremover blir det avgjørende å vise at klimamålene ikke er et overskuddsprosjekt for gode økonomiske tider, men en faktisk endring i hvordan næringen drives.

Næringen må nå vise at klimamålene kan leves opp til og gjennomføres

Industri er utslipp,
ikke verdiskapning

Fremtiden er
utelukkende fornybar,
olje passer ikke inn

Olje og gass betyr penger og
forurensing, ikke jobbmuligheter
og teknologiutvikling

Norge er en stor oljenasjon
- vi produserer nesten en
tredjedel av verdens olje

I 2060 er eventyret slutt